

ОБЩИНА БОТЕВГРАД

2140 Ботевград, пл. Освобождение № 13, тел.: 0723 66608, факс: 0723 66635, e-mail: obshtina@botevgrad.org, www.botevgrad.bg

ДОКЛАД

ОТ

ИВАН АЛЕКСАНДРОВ ГАВАЛЮГОВ – КМЕТ НА ОБЩИНА БОТЕВГРАД

ОТНОСНО: Приемане на Наредба за изменение и допълнение на Наредба за определяне размера на местните данъци на територията на община Ботевград.

Наредбата на ОбС - Ботевград за определяне размера на местните данъци на територията на община Ботевград урежда отношенията, свързани с определяне размерите на местните данъци на територията на общината. С оглед необходимостта от извършване на изменения и допълнения на действащата Наредба предлагам на вниманието на Общински съвет – Ботевград обсъждането и вземането на решение в тази посока.

Мотиви за изменение и допълнение на Наредба за определяне размера на местните данъци на територията на община Ботевград.

1. Причини, които налагат приемането.

Със Закона за местни данъци и такси предоставено правомощието на органа на местното самоуправление – общинския съвет, да определя местните данъци. Законодателят е дал възможност на общинските съвети да определят собствените си приходи, което е част от процеса по финансова децентрализация на общините. Установяването и събирането на местните приходи се осъществява от служители на общинска администрация, с правомощия на органи по приходите.

1.1. Необходимо е Наредба за определяне размера на местните данъци на територията на община Ботевград да бъде хармонизирана с разпоредбите на Закона за местните данъци и такси, както следва:

1.1.1. Чл. 13, ал. 7 от Наредбата следва да се измени, като се вземе предвид чл. 15, ал. 7 от ЗМДТ (ред. ДВ бр. 16/23.02.2021 г.), относно реда за установяване на завършването на сграда в груб строеж.

В сега действащата разпоредба на чл. 13, ал. 7 от Наредбата е посочено, че завършването на сграда в груб строеж се установява по реда на чл. 181, ал. 2 от ЗУТ, съобразно текста на чл. 15, ал. 7 от ЗМДТ, ред. ДВ. бр. 98 от 2018, в сила от 01.01.2019 г., до изменението му с ДВ бр. 16/23.02.2021 г., съгласно който установяването следва да бъде извършено по реда на ал. 3 на чл. 181 от ЗУТ.

1.1.2. Съгласно чл. 14, ал. 1 от Наредбата, при частично или пълно унищожаване на сгради, както и при преминаване на недвижими имоти от необлагаеми в облагаеми и обратно данъчно задължените лица уведомяват Общината по реда и в срока на чл. 15, ал. 1. В този текст е допусната техническа грешка като неправилно е направена препратка към чл. 15, ал. 1 от Наредбата, вместо относимия текст – чл. 12, ал. 1.

1.1.3. Чл. 34, ал. 4 от Наредбата следва да се измени, като се вземе предвид чл. 44, ал. 4, т. 2 и 3 от ЗМДТ (ред. ДВ бр. 104/2020 г., в сила от 01.01.2021 г.), относещ се до кръга от данъчно задължени лица за данък при придобиване на имущества по дарение и по възмезден начин за моторните превозни средства.

В сега действащата разпоредба на чл. 34, ал. 4 от Наредбата е посочено, че:

„(4) Ал. 1 не се прилага за моторни превозни средства, придобити преди първоначалната им регистрация за движение в страната.“. Този текст следва да се измени, като освен тази хипотеза на неприлагане на ал. 1 се предвидят още две, както следва:

„2. за които приобретателят е в чужбина и за които няма последваща регистрация за движение в страната;

3. с прекратена регистрация на основание тотална щета и за които няма последваща регистрация за движение от нов приобретател в страната.“

1.1.4. Чл. 48, ал. 1 от Наредбата следва да се отмени, като се вземе предвид отмяната на закононото основание по чл. 59, ал. 1 от ЗМДТ (ДВ бр. 98/2018 г. в сила от 01.01.2019 г.), отнасящ се до намалението на данъка върху превозните средства с мощност на двигателя до 74 kW включително, снабдени с действащи катализаторни устройства и несъответстващи на екологичните категории „Евро 3“ , „Евро 4“ , „Евро 5“ , „Евро 6“ и „ЕЕV“.

1.1.5. Чл. 49, ал. 3 от Наредбата следва да се измени, като се вземе предвид чл. 60, ал. 6 от ЗМДТ (ред. ДВ бр. 92/2017 г., в сила от 01.01.2018 г.), отнасящ се до способите за удостоверяването за заплащане на данък върху превозните средства.

В сега действащата разпоредба на чл. 49, ал. 3 от Наредбата е посочено, че:

„(3) Заплащането на данъка е условие за редовност при годишния технически преглед на превозното средство. Заплащането на данъка се удостоверява с представяне на издаден или заверен от Общината документ.“. Този текст следва да се измени, като се посочи, че:

„Заплащането на данъка се удостоверява със:

1. проверка чрез автоматизиран обмен на информация между информационната система за електронно регистриране на извършените периодични прегледи на пътни превозни средства, поддържана от Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, и:

а) системата за обмен на информация, поддържана от Министерството на финансите в изпълнение на чл. 5а от ЗМДТ, или

б) съответната система за администриране на местни данъци и такси на общината, или

2. представяне на издаден или заверен от Общината документ.“

1.1.6. В раздел V „Патентен данък“, в чл. 51, ал. 1, чл. 53, чл. 54, ал. 1, ал. 3, ал. 4, ал. 5, ал. 6, ал. 8 и чл. 55, ал. 1, т. 2, т. 3, т. 4 е допусната техническа грешка, като е направена препратка към Приложение №4 към Глава втора, Раздел V „Пътен данък“ от ЗМДТ, вместо към Раздел VI „Патентен данък“ от ЗМДТ.

1.1.7. Чл. 55, ал. 1, т. 4 от Наредбата следва се измени, като се вземе предвид чл. 61м, ал. 1, т. 4 от ЗМДТ (ред. ДВ бр. 28/2011 г.), отнасящ се до кръга на лицата, ползващи данъчни облекчения за патентен данък във връзка.

В сега действащата разпоредба на чл. 55, ал. 1, т. 4 от Наредбата, като лица, ползващи данъчни облекчения са цитирани посочените в т. 10, 12 и 13 на Приложение №4 към Глава Втора, Раздел VI, което следва да се измени и останат само лицата по т. 10.

1.1.8. Чл. 60, ал. 5 от Наредбата следва да се измени, като се вземе предвид чл. 61р, ал. 5 от ЗМДТ (ред. ДВ бр. 71/2020 г.), отнасящ се до сроковете за подаване на декларация за облагане с туристически данък за предходната календарна година.

В сега действащата разпоредба на чл. 60, ал. 5 от Наредбата е посочен срок „до 30 януари“, като следва да се измени на „до 31 януари“.

1.1.9. В чл. 61 от Наредбата следва да се направи допълнение, като се вземе предвид чл. 61с, ал. 3 и ал. 6 от ЗМДТ (ред. ДВ бр. 96 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.), отнасящ се до реда и сроковете за предоставяне на общините на информация, относима към облагането с туристически данък.

За да се приведат разпоредбите в съответствие с нормативния акт от по-висш порядък е необходимо ал. 3 от чл. 61 да стане ал. 5, като се създадат нови ал. 3 и 4, както следва:

„(3) Данните от Единната система за туристическа информация, поддържана от Министерството на туризма, се предоставят от Министъра на туризма непосредствено след изтичане на календарния месец, както и след изтичане на текущата година по реда на чл. 51, ал. 3 от ЗМДТ.

(4) Данните по ал. 3 се предоставят от Министерството на финансите в срок до три дни след получаването им от Министерството на туризма:

1. чрез изградена и функционираща автоматизирана връзка между системата за обмен на информация, поддържана от Министерството на финансите в изпълнение на чл. 5а, и софтуерния продукт за администриране на местните данъци и такси на съответната община, или

2. чрез предоставен оторизиран достъп на съответната община до получената информация от Единната система за туристическа информация.“

1.2. Режимът на облагане с данък върху недвижимите имоти е регламентиран в чл. 10 - чл. 28 от Закона за местните данъци и такси. С данък върху недвижимите имоти се облагат разположените на територията на страната сгради и самостоятелни обекти в сгради, както и поземлените имоти, разположени в строителните граници на населените места и селищните образувания, и поземлените имоти извън тях, които според подробен устройствен план имат предназначението по чл. 8, т. 1 от Закона за устройство на територията (за жилищни, общественообслужващи, производствени, складови, курортни, вилни, спортни и развлекателни функции, за озеленени площи, за декоративни водни система, за движение и транспорт, включително за велосипедни алеи и за движение на хора с увреждания и други) и след промяна на предназначението на земята, когато това се изисква по реда на специален закон.

От влизане в сила на Наредбата за определяне размера на местните данъци на територията на община Ботевград до настоящия момент, същата е претърпяла промени, които включват, както промени в размера на местните данъци, така и промяна на текстове, наложени от изменения в Закона за местните данъци и такси.

Един от основните приходоизточници в бюджета на Общината е данъкът върху недвижимите имоти. Постъпленията от този вид данък, заложи в бюджета за 2024 г. са в размер на 1 536 935 лв., като към настоящия момент изпълнението е в размер на 1 168 722 лв., а отстъпката е 48 165 лв., т.е. към 16.10.2024 г. събираемостта е почти 80%.

Определените размери за данък недвижим имот в закона за местни данъци и такси, са в граници от 0,1 до 4,5 на хиляда върху данъчната оценка на имота. Към настоящия момент в Община Ботевград, размера на данък недвижим имот е 3,0 на хиляда върху данъчната оценка.

Данъчната оценка на имотите не е променяна от 2008 г. През 2011 г. законодателно е променена основата за определяне на данъка – по-високата между данъчната оценка и отчетната стойност. За голяма част от юридическите лица, промяна на облагане през 2011 г. в посока на увеличение не е имало. Причината за това е, че тези юридически лица, които в годините назад са актуализирали своите отчетни стойности и това са отразявали в данъчните си декларации, то отчетните им стойности бяха равни или по-високи от данъчната оценка на имотите и размера на данъка които са плащали преди и след 2011 г. е без промяна. Към днешна дата данъчните оценки на имотите са доста по-ниски от реалните пазарни цени, но по Закона за местни данъци и такси, промяна в Приложение № 2 „Норми за данъчна оценка“ е единствено в правомощията на законодателя. Общинските съвети нямат делегирани права да актуализират коефициентите на данъчните оценки.

Преди изготвянето на проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредбата за определяне на местните данъци на територията на Община Ботевград, общинска администрация много прецизно е анализираща възможностите за увеличаване на собствените си приходи, но без увеличение на данъчните ставки, резултатите ще бъдат такива, че няма да позволят изпълнение на заложените цели в инвестиционната ни програма.

Във връзка с нарастващата инфлация и повишените през 2024 г. цени на електроенергия, горива и редица услуги, както и поради предстоящото увеличение на минималната работна заплата за страната се налага увеличение на данък върху недвижими имоти, за всички данъчно задължени лица в размер на 3,5 на хиляда върху данъчната оценка.

С така предложената ставка, размерът на облога върху всички недвижими имоти на територията на цялата община ще се увеличи общо с 256 000 лева, като при прогнозирана събираемост около 85% ще генерира допълнителен приход в размер на 217 600 лв.

1.3. Режимът на облагане с данък върху превозните средства е регламентиран в чл. 52 - 61 от Закона за местните данъци и такси. С данък върху превозните средства се облагат превозните средства, регистрирани за движение по пътната мрежа в Република България, корабите, вписани в регистровите книги на малките и на големите кораби от регистъра на корабите, плаващи под българско знаме, и въздухоплавателните средства, вписани в държавния регистър на Република България за гражданските въздухоплавателни средства.

Общинският съвет определя с Наредбата за определяне на местните данъци на територията на Община Ботевград размера на данъка за всеки вид превозно средство. Размерът на данъка върху превозните средства е определен през месец декември 2018 г. (с Решение №297/20.12.2018 г. на ОбС – Ботевград) още в отменената с Решение №200/24.09.2020 г. на ОбС – Ботевград Наредба за определяне на местните данъци на територията на Община Ботевград. Без промяна е възприет и в сега действащата Наредба.

По данни от Националния статистически институт индексът на потребителските цени за месец декември 2018 г., спрямо месец септември 2024 г. е 137,3%, т. е. **инфлацията е 37,3%**. Тенденцията очевидно е за устойчив ръст на инфлацията.

Финансовите приходи в общинския бюджет, генерирани от данък върху превозните средства се използват основно за поддържане на общинската пътна мрежа, а стойността на строително-ремонтните дейности и услуги в тази сфера спрямо месец декември 2018 г. е нарастнала с повече от 50%.

Минималната заплата към месец декември 2018 г. е възлизала в размер на 510 лв., а от 01.01.2025 г. нейният размер ще е 1077 лв., което представлява **111% увеличение**.

Данъкът върху превозните средства също така е от основните приходоизточници в бюджета на Общината. Постъпленията от този вид данък, заложен в бюджета за 2024 г. са в размер на 1 948 806 лв., като към 16.10.2024 г. изпълнението е в размер на 1 259 610 лв.

С предлаганото увеличение, размерът на облога върху превозните средства на територията на цялата община ще се увеличи с около 35%, респ. около 682 000 лв.

Във връзка с гореипосоченото и с цел плавно и социално поносимо увеличение предлагам да се завиши размерът на данъка за всеки вид превозно средство с процент близък, но ненадвишаващ инфлацията за посочения по-горе период.

1.4. Режимът на облагане с патентен данък е регламентиран в чл. 61з - 61п от Закона за местните данъци и такси. С годишен патентен данък се облагат дейностите, посочени в Приложение № 4 към глава втора, раздел VI от ЗМДТ.

Общинският съвет определя размера на патентния данък в граници съгласно Приложение № 4 към глава втора, раздел VI в зависимост от местонахождението на обекта на територията на общината.

С Решение №6/31.01.2008 г. на ОбС – Ботевград за приемане на Наредбата за определяне на местните данъци на територията на община Ботевград (отм.) за пръв път са приети разпоредбите,

относими към патентния данък. В сега действащата Наредба, приета с Решение №200/24.09.2020 г. на ОбС – Ботевград, размерът на данъка не е променян.

По данни от Националния статистически институт индексът на потребителските цени за месец януари 2009 г., спрямо месец септември 2024 г. е 168,6%, т. е. **инфлацията е 68,6%**. Тенденцията очевидно е за устойчив ръст на инфлацията.

Във връзка с гореизложеното и на осн. границите в размера на патентния данък (съгласно Приложение № 4 към глава втора, раздел VI от ЗМДТ) предлагам увеличение на данъка (по съответните патентни дейности) с около 30 %.

1.5. Режимът на облагане с туристически данък е регламентиран в чл. 61р - 61т от Закона за местните данъци и такси. С туристически данък се облагат нощувките.

По смисъла на § 1, т. 34 от ДР на ЗМДТ „Нощувки“ са нощувките в местата за настаняване по смисъла на Закона за туризма.

По смисъла на § 1, т. 27 от ДР на ЗМДТ „Места за настаняване“ са съответните туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1 от Закона за туризма.

Размерът на данъка се определя с Наредбата за определяне на местните данъци на територията на община Ботевград и следва да бъде в граници от 0,20 лв. до 3,00 лв. за всяка нощувка съобразно населените места в общината и категорията или регистрацията на местата за настаняване по Закона за туризма.

Консултативният съвет по въпросите на туризма на територията на община Ботевград е заседавал на 24.10.2024 г., като първа точка от дневния ред е „1. Обсъждане размера на туристическия данък в община Ботевград и предложения за актуализирането му“. В тази връзка и след съпоставяне на размера на туристическия данък, който се събира на територията на общината, с данъка събиран в общини сходни по територия и население, Консултативният съвет е взел решение, с което предлага повишение с 50% от 01.01.2025 г.

С Решение №2/27.01.2011 г. на ОбС – Ботевград (за изменение и допълнение на Наредбата за определяне на местните данъци на територията на община Ботевград) за пръв път са приети разпоредбите, относими към туристическия данък. В §10 (2) от ПЗР ОбС – Ботевград е приел, че размерът на дължимия туристически данък за януари 2011 г. за средствата за подслон и местата за настаняване се определя, както следва:

1. категория 1 звезда - 0,60 лв. за нощувка;
2. категория 2 звезди - 0,80 лв. за нощувка;
3. категория 3 звезди - 1,00 лв. за нощувка;
4. категория 4 звезди - 1,00 лв. за нощувка;
5. категория 5 звезди - 1,00 лв. за нощувка.

В сега действащата Наредба, приета с Решение №200/24.09.2020 г. на ОбС – Ботевград, размерът на дължимия туристически данък (съгл. Приложение №3 към чл. 61) е:

1. Категория 1 звезда – 0,30 лв. за нощувка и клас „В“ стаи за гости и апартаменти.
2. Категория 2 звезди – 0,40 лв. за нощувка.
3. Категория 3 звезди – 0,50 лв. за нощувка.
4. Категория 4 звезди – 0,60 лв. за нощувка.
5. Категория 5 звезди – 1,00 лв. за нощувка.

По данни от Националния статистически институт индексът на потребителските цени за месец януари 2011 г. (когато размерът на туристическия данък дори е бил по-висок), спрямо месец септември 2024 г. е 150%, т. е. **инфлацията е 50%**. Тенденцията очевидно е за устойчив ръст на инфлацията.

Във връзка с гореизложеното предлагам да се завиши размерът на туристическия данък с процент близък до инфлацията за посочения по-горе период.

2. Цели, които се поставят.

2.1. Привеждане на Наредбата в съответствие с разпоредби на нормативни актове от по-висока степен (в частност ЗМДТ).

2.2. Прецизиране на текстовете на Наредбата с оглед приложимостта на съответните текстове.

2.3. С предложените промени в размера на имуществения местен данък се цели постигане на работещ модел на структуриране на собствените приходи на общината и полезен резултат по отношение на осигуряване на разходите за съществени дейности – общинска отговорност.

2.4. Потребности съществуват в редица направления – инфраструктура, социални дейности, здравеопазване, образование, култура и други, като с генерираните приходи от данък върху недвижими имоти през 2024 г. Община Ботевград ще успее да запази темпа на реализация на инвестиционната си програма.

3. Финансови и други средства, необходими за прилагане на проекта на Наредбата.

Не са необходими допълнителни финансови средства с оглед прилагането на предлагания проект за изменение и допълнение на Наредбата.

4. Очаквани резултати от прилагането, включително финансови, ако има такива.

4.1. Създаване, изменение и допълване на подзаконови нормативни разпоредби, които да съответстват на нормативните актове от по-висока степен (в частност ЗМДТ).

4.2. С изменението, при запазване на процента на събираемост, ще се повишат реалните приходи, което ще се отрази в положителна посока в приходната част от бюджета на общината, с което ще се създадат предпоставки за по-широки възможности на общината за инвестиране и развитие на инфраструктурата и участие по оперативни програми финансирани с европейски средства, за които е необходимо собствено финансово участие.

5. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз.

Предлаганият Проект за изменение и допълнение на Наредба за определяне размера на местните данъци на територията на община Ботевград е изготвен в съответствие с нормативните актове от по-висока степен, както и с актовете на европейското законодателство, в това число - в съответствие с разпоредбите на Европейската харта за местното самоуправление и директивите на Европейската общност, свързани с тази материя.

ИВАН ГАВАЛЮГОВ (п)*
Кмет на община Ботевград

* (п) Заличена информация на основание чл. 5 от Регламент (ЕС) 2016/679 на ЕП и на СЕС.